

*„Amiért fegyvert fogtam,
nem magamért tettem.
Bocsáss meg, Úristen,
más bűnét helyettem!”*

FELADATLAP

az első világháború témakörében meghirdetett
vetélkedőhöz

A csapat neve:.....

Csapattagok:.....
.....

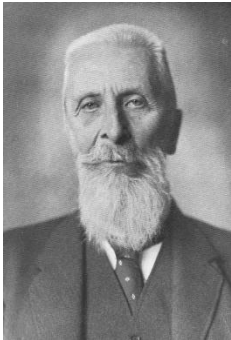
Elérhetőség (telefon,e-mail):.....

Az iskola neve:.....

Felkészítő tanár:.....

1. Korszakunk bővelkedik jeles történelmi személyiségekben, különleges egyéniségekben. Felismeritek őket a képek alapján? Párosítsd a képeket a személyekkel és a fogalmakkal!

A/

Tisza István

Fekete Kéz

B/

Apponyi Albert

„Ennek így kellett történnie”

C/

Teleki Pál

Vörös térkép

D/

Ferenc Ferdinánd

delegáció

E/

Gavrilo Princip

trónörökös

A/		
B/		
C/		
D/		
E/		

2. Milyen műalkotások ábrázolják az első világháborút? Gyűjts minél több alkotást (max. 10) és adataival töltsd ki a táblázatot! A táblázat bővíthető.

cím	főszereplő(k)	alkotó

3. A korszak jellegzetes műfaja volt a plakát. Készíts plakátpárt, melyek a háborút népszerűsítik/elítélik! Tetszőleges technikával dolgozhatsz! A két plakát együttes mérete max. A/3-as legyen!

4. A XX. század már bővelkedett sajtótermékekben. Korabeli stílusban örökítsd meg az erdélyi román betörést magyar, valamint román nézőpontból is! Cikked terjedelme ne haladja meg a 1/2 A/4-es oldalt!

5. Keresztrejtvény (A kétjegyű betűk is egy négyzetbe kerüljenek!)

1.											
3.											
5.											
6.											
8.											
9.											
10.											
11.											
12.											
13.											
14.											
15.											
16.											
17.											

1. 1916 őszén itt vetettek be tömegesen harckocsikat az angol erők
2. első katonai sikereit még az orosz-török háborúban aratta
3. államférfi, aki I. Edward angol királyt ősei között tartja számon
4. 1918 őszének egyik fontos szimbóluma Magyarországon
5. az utolsó Habsburg uralkodót segítette az antanttal való kapcsolatfelvételben
6. Nobel békedíjas államférfi, eredeti foglalkozása tanár
7. itt zajlott az Osztrák-Magyar Monarchia utolsó nagy offenzívája
8. ősei II. Ferdinánd királytól kaptak nemesi oklevelet
9. a lengyel hagyomány szerint itt mentették meg őket a magyar huszárok a z orosz uralomtól
10. Okkupációval került a Monarchiához 1878-ban
11. Ehhez az országhoz kapcsolódik az örmény geocídium
12. „Nem tudok zenét szerezni akkor, mikor ... a frontokon egymást öli a világ.” – írta a szerző
13. a szarajevói merénylet hírére Amerikából tér haza, rövid időre Franciaországban internálják is
14. a hatodik isonzói csata részeként zajlott is a háború egyik legvéresebb összecsapása
15. a szerb tisztikar jelentős részét tömörítő szervezet
16. utódai közül 26-an a kontinens uralkodói és nemesi családjaiba házasodtak be
17. egy ismert legenda szerint Bécsben Hitler sakkpartnere volt

A megfejtés:.....

.....

Mi volt a jelentősége a hadviselő felek számára?

.....

6. Katonadalok

Hallgasd meg az alábbi katonadalokat interneten! Rendezd őket időrendi sorrendbe és készíts rövid leírást arról, mely frontokat, milyen harci eseményeket idéznek fel!

A/ Fiumei kikötőben

B/ Mikor megyek Galícia felé

C/ Kimegyek a doberdói harctérre

D/ Lemberg mellett van egy kerek erdő

E/ Kárpátokban megfűjták a trombitát

.....

.....

.....

.....

.....

.....

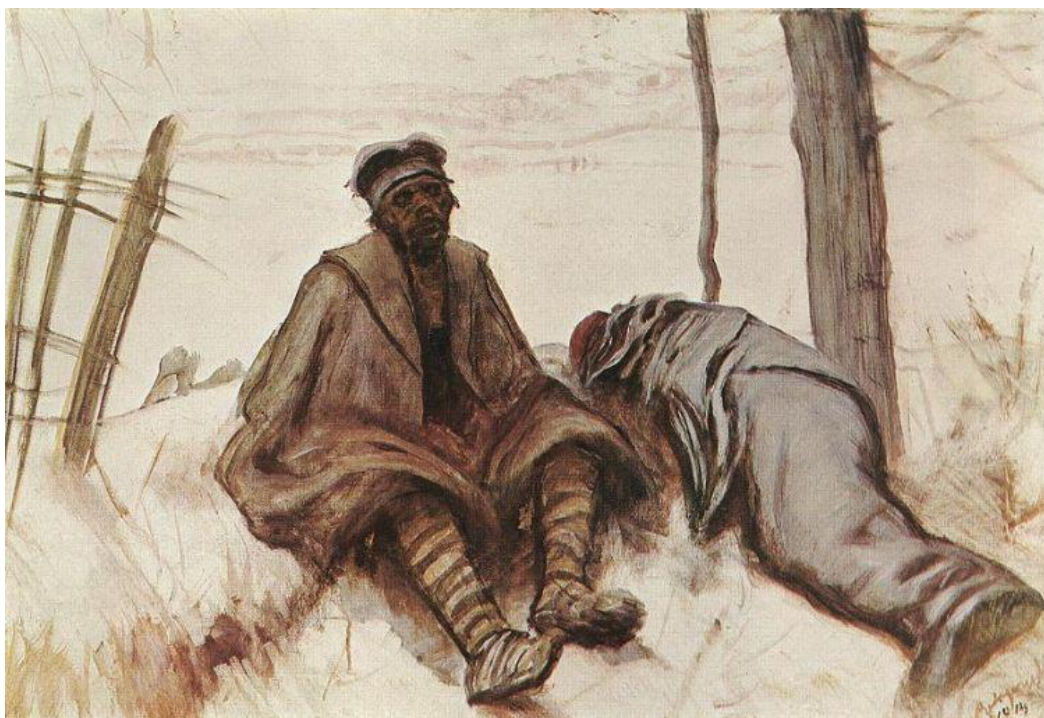
.....

.....

.....

.....

7. Felismered a képeken látható képzőművészeti alkotásokat? Nevezd meg alkotójukat is! Mi kapcsolja őket az első világháborúhoz?

.....

.....

.....

.....
.....
.....

.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Idézetek

Mely szerző melyik művéből származnak az idézetek? Mi köti az alkotót az első világháborúhoz?

a/ Kinek, mely művéből származik a mottóként szereplő idézet?

.....

b/ Milyen helyi kötődése van a szerzőnek?

.....

„Boldog, ki itt jársz, teérted is

Megszenvedett, ki lent nyugszik, a holt,

Véres harcok verték fel hírét,

De csak a béke katonája volt”

.....

.....

„ – Szabad egy Duna cigarettával megkínálnom önöket?

A részvevő hang, amelybe mintha a hazatérőket fogadó minden szeretet beleszorult volna, egyszerre felhasította lelkünk fásultságát. Arcunkon csak most folytak le a szomorú viszontlátás könnyei. Csak most éreztük, hogy a fogságból hazaérkeztünk”

.....

.....

„Hát azt mondja a muszka, hogy ű most mán télvíz idejin itt nem hagyja az árvát.... csak szoringatta magához a gyerököt, hogy ű mán csak mögvárja, még az apja kezibe adhatja...”

.....

.....

„Milyen engedelmes állat a fegyver, a gép, ha nincs összekapcsolva vele az élő emberi lélek. Már ott volt az orosz halál a magyar marokban ... S most újra kinyílt, kinyúlt a magyar kéz: felvette a barna kenyérzsákot...”

.....

.....

9. Kordokumentumok

A/ „[...] A magyar hadsereg az osztrák birodalmi hadsereg kiegészítő részévé decretáltatik, s annak nemcsak szervezete s vezénylete, de még alkalmazása is a magyar ministeri felelősség alul elvonatik, és a magyar országgyűlésnek nem felelős birodalmi kormány rendelkezése alá bocsáttatik.

A hadi költségvetés megvizsgálásának s megszavazásának joga a magyar országgyűléstől elvonatik, s a birodalommal közös delegatiókra ruháztatik át, s így idegen avatkozásnak, szavazásnak, határozásnak vettetik alá.

Ezáltal elveszti nemzetünk az alkotmányos élet legfőbb, legpracticusabb biztosítékát. Elveszti azon tehetségét, hogy a népekre annyi szerencsétlenséget árasztható háborújogot saját nemzeti érdekei szempontjából önállólag fékezhesse, vagy a nemzetközi viszonyokat ellenőrizhesse. [...]

De én e tényben a nemzet halálát látom; s mert ezt látom, kötelességemnek tartom megtörni hallgatásomat, nem avégett, hogy vitatkozzam, hanem hogy Isten, a Haza, s az utókor nevében esdekelve felszólítsalak, nézz körül magasb államférfíúi tekintettel, s fontold meg a maradandó következtetéseket, melyek felé vezeted a Hazát; [...]

Ne vidd azon pontra a nemzetet, melyről többé e jövőnek nem lehet mestere. [...]

Tudom, hogy Cassandrák szerepe hálátlan szerep. De Te fontold meg, hogy Cassandrának igaza volt.”

a/ Milyen kapcsolat van a fotó és a szöveg között?

.....

b/ Kit szólít meg levelében a szerző? Miből következtetsz erre?

.....

c/ Mely dokumentumból származik a részlet?

.....

d/ Melyek voltak a „közös ügyek”, hogyan függött ez össze az I. világháborúval?

.....

.....

.....

B/ Adj címet a karikatúrának! Választásod indokold!

.....

.....

C/

„Mi mélyen átérezzük ennek az órának történeti jelentőségét; mi teljesen át vagyunk hatva attól, hogy az a leszámolás, amely megindult, kikerülhetetlen volt, (Élénk helyeslés a ház minden oldalán.) és hogy azzal nem a támadásnak terére lépünk, hanem egy elemi, védelmi

kötelezettséget teljesítünk. (Élénk helyeslés a ház minden oldalán.) Ennek a leszámolásnak megkezdésére mi is csak egy szóval felelhetünk, azzal a szóval, amely az egész közönségnek ajkain van, és ez a szó az : Hát végre! (Igaz! Úgy van! és élénk helyeslés a ház minden oldalán.)

Mélyen tisztelt képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Ebben a pillanatban szünetel minden egyéb kontroverzia, és csak egy gondolat, egy érzés van, amely minket is irányít: (Élénk helyeslés a jobboldalon és a középén.) hogy a magunk részéről is megtegyünk mindent, hogy ebben a reánk kényszerített, nemzeti jövőnkre oly végtelenül fontos összeütközésben (Igaz! Úgy van! a jobboldalon és a középén.) a nemzetnek egész osztatlan ereje lépjen működésbe a siker kiküzdésére. (Élénk taps a ház minden oldalán.)” (gróf Apponyi Albert országgyűlési beszéde 1914. júl. 28.)

a/ A szerző nyilatkozata alapján elkerülhető lett volna a háború? Válaszod indokold!

.....
.....

b/ Milyen szerepet vállalt a békekötéskor Apponyi Albert?

.....

D/ A kép egy franciaországi hadifogolytáborban készült.

a/ Mit gondolsz, mi adhatja a fotó érdekességét?

.....

b/Mire következtetsz erről?

.....

10. Tedd sorrendbe az alábbi földrajzi neveket!

- A) Verdun
- B) Marne
- C) Gorlice
- D) Szarajevó
- E) Pétervár
- F) Párizs
- G) Tannenberg
- H) Somme

a) Földrajzi elhelyezkedésük alapján! Kezdd a legészakabbra fekvővel, és fejezd be a legdélebbre fekvővel! A vaktérképen jelöld a helyszíneket!

.....

b) Az első világháború idején hozzájuk kapcsolható jelentős események időbeli sorrendje szerint! (A hadiesemények kezdetét vedd alapul!)

.....

.....

11. Karikázd be a helyes megoldást!

Ki volt az antant erők főparancsnoka Szalonikiben?

1. Franchet D' Esperey
2. Fernand Vix
3. Arthur Zimmermann

Horthy Miklós melyik hajó parancsnoka volt?

1. SMS Trabant
2. SMS Monarch
3. SMS Novara

A doberdói arcvonal szakaszon egy nap átlagosan hány kézigránátot használtak el?

1. 3-4 ezer
2. 600-1000
3. 1-2 ezer

Melyik csatában vették be először a lángszórót?

1. Verdun
2. Somme
3. Limanova

Ki volt Ferenc József „jobbkeze”?

1. IV. Károly
2. Bethlen István
3. Horthy Miklós

Winston Churchill melyik esemény után mondott le?

1. Gallipoli parasztlázadás
2. Orosz polgárháború
3. Jütlandi ütközet

12. „Háborgó tengeren”

Mi volt a hajó neve, és legfőbb feladata?

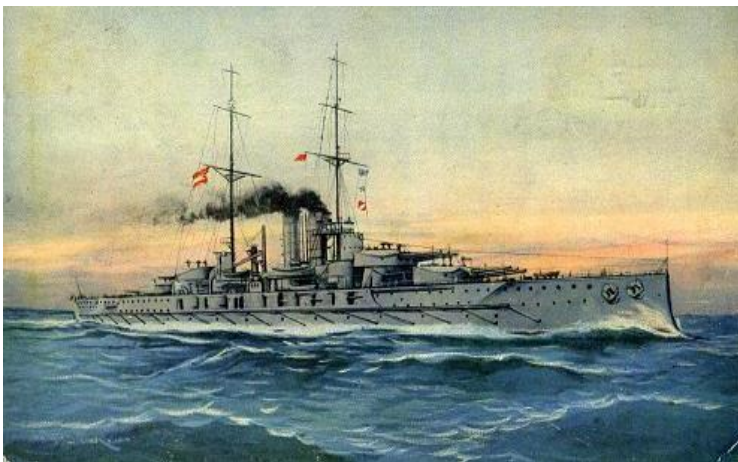

.....
.....

.....

.....

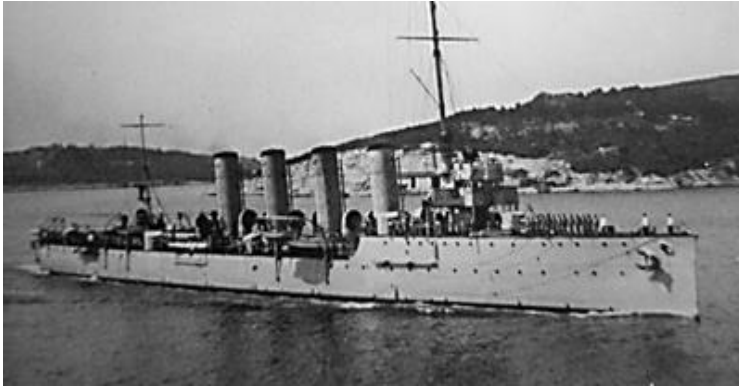
.....

.....

.....

.....

13. „A szó elszáll...” szállóigévé vált gondolatok keresik szellemi atyjukat. Párosítsd az arcképeket a nevekkkel és az idézetekkel!

A/ “A Monarchia, mely védekező háborút visel, már akkor is nagy eredményt ér el, ha területi integritását megőrizve zárja le a háborút”

B/„Szeretem, ha a rám bízott emberek mindig jóllakottak és elégedettek, és én a helybéli lakosokkal tartatom jól őket.”

C/“Nem azt parancsolom, hogy támadjatok. Azt parancsolom, hogy haljatok meg! Amíg a haláltusánkat vívjuk, időt nyerünk, hogy az erősítés és annak parancsnoka megérkezessen”

D/„Mire a falevelek lehullanak, otthon lesztek szeretteitek körében!”

E/„A stratégia nem sakkjátszma, ahol minden lépést ellenlépésnek kell követnie. A stratégiában nem szükségszerű az ellenlépés, ott várakozni is lehet.”

F/ “Az urak mindig az ellenkezőt tanácsolták. Mindig óvtak Öntől. Azt mondják nekem, hogy Ön a köztársaságot akarja. Igaz ez?”

1.

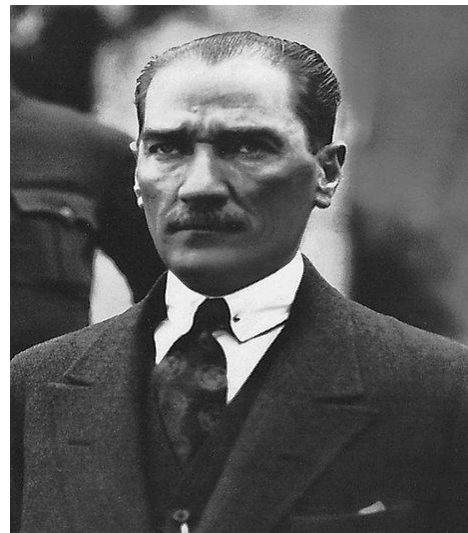
4.

2.

5.

3.

6.

név	sorszám	betűjel

+ 1 feladat PÁGISZ-os versenyzőknek „a hírközlés és kapcsolattartás lehetőségei az első világháború frontjain”

Készíts tablót, melyen a XX. század elejére megszületett hírközlési lehetőségeket, eszközöket mutatsz be!

Beadási határidő: 2018. december 3.

Eredményhirdetés az első három helyezett részvételével **2018. december 11-én.** (Őket előtte telefonon vagy e-mailben értesítjük!) A további helyezések és pontszámok az iskola honlapján lesznek elérhetők december 14-től.

Jó munkát, sikeres versenyzést kíván: Kazóné Kardos Melinda, Barabás Rita, Csóka Boglárka, Bartha Szabolcs, G. Varga Dénes István, Lukács Dániel

	elérhető pontszám	kapott pontszám
1.	10	
2.	10	
3.	10	
4.	10	
5.	20	
6.	10	
7.	10	
8.	10	
9.	14	
10.	16	
11.	6	
12.	12	
13.	12	
+1	20	
összesen	150	

A megoldáshoz ajánlott irodalom:

Bedécs Gyula: Az első világháború emlékezete. Totem, 2008.

„Szülőföldem szép határa!” Győr-Moson-Sopron megyei irodalmi olvasókönyv. szerk. Baksa Péter, Hazánk, é.n.

A témakörhöz található internetes források

A forgalomban lévő tankönyvek